

Summæ Theologicæ Scholasticæ Et Moralis In Qvatuor Partes Distributæ Pars ...

In qua de Virtutibus in Communi, & Theologicis, Fide, Spe & Charitate, nec
non Virtutibus Cardinalibus, præsertim Justitia & Jure, ac Religione
ceterisq[ue] annexis, & Vitiis Oppositis in particulari breviter & dilucidè
tractatur

Herincx, Wilhelm

Antverpiæ, 1663

Quæst. III. De Objecto formali, ultimaque Resolutione Fidei.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72941](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72941)

Deus decrevisset nil omnino revelare.

7. Objectum Fidei complexum quid.

Quid simplex.

Subjectum Fidei quid.

8. Deus est subjectum primum primarum dignitatis.

Et attributa sunt.

Objectum fidei solet dividi in simplex & complexum. Complexum dicitur ipsa propositio objectiva, cui assentimur, per judicium scilicet complexum, seu compositionem aut divisionem: v.g. *Deus est aternus*. Ipsum autem praedicatum, scilicet aternitas, est objectum simplex, sive mysterium quod creditur Deo convenire. Subjectum denique propositionis revelatae & creditae, scilicet Deus, est objectum simplex, de quo creditur quod sit aternus. Quod Varii appellant subjectum, potius quam objectum fidei; etsi hoc ad quaestionem de nomine spectet.

Dico II. Deus ut sic est subjectum primum fidei Theologicae. Et in primis quidem ipsum eatenus esse subjectum primum primarum dignitatis, est indubitarum: cum sit nobilissimum inter omnia, quae per fidem Theologicam attinguntur. Esse verò etiam subjectum primum attributionis docet Scotus cum suis, D. Thomas cum suis, & plerique alii Recentiores; ut videre est apud Franciscum Castello hic disp. 1. quaest. 3. num. 9. Probatur tum quia juxta D. Thomam 1. p. qu. 1. art. 7. Scotum q. 3. Prilogi q. 2. Lopez num. 8. idem est subjectum fidei, quod Theologiae; hujus autem subjectum attributionis est Deus. Tum quia sicut in scientiis illud dicitur objectum scientiae, quod in potissimis illius Conclusionibus habet rationem subjecti, sic in doctrina fidei ratio subjecti simpliciter tribuenda est ei; quod in potissimis fidei articulis sortitur ratione subjecti; quales sunt, Deum esse, esse Unam, Trinum, Creatorem, Salvatorem, Incarnatum, Redemptorem, Finem nostrum, &c. in quibus omnibus Deus est subjectum. Tum quia tota doctrina fidei eò refertur, ut cognoscamus quis, qualis, quantum sit Deus in se, & quâ ratione cum colere, ac ad eò beatè fruendum tendere debeamus. Unde non male cum aliquibus vocari possit subjectum intentionis seu specialiter intentum. Rectè item dixit Augustinus lib. 4. de Civit. c. 20. *Fidei primum maximumque officium est, ut in verum credatur Deus*. Inde etiam fides ipsa divina seu Dei appellatur. Confirmatur: quia fides supplet hic visionem patriae. Visio autem pro objecto attributionis habet Deum.

9. Esi potest esse qui non agens.

Sunt tamen nonnulli Recentiores, signanter Arriaga d. 1. sect. 1. subsect. 2. qui contendunt fidem non habere propriè subjectum attributionis, eò quod hoc nomine significetur illud, ad cujus cognitionem sic ordinatur cognitio ceterorum ad eundem habitum spectantium, ut eisdem cognitio quasi inferatur ex noticia ceterorum. Nihilominus satis ex ceteris articulis revelatis ac fide divinâ creditis inferri potest noticia Deitatis revelantis: quidquid sit de veritate conditionis ab Arriaga requisitae *Horinc. Sum. Theol. Pars III.*

ad gaudendum nomine subjecti attributionis; quam (si opus foret) facilius est negare, quam in quaestione de voce à communi modo loquendi Doctorum recedere. Et quamvis contingenter sub habitum fidei cadant objecta revelata, praesertim contingenter, sic ut supposita veritate contradictorii, hoc ipsum revelari potuisset; solum inde sequitur objectorum istorum fidei ad objectum primum ordinem esse contingentem, eique connecti solum mediante revelatione liberâ Dei.

De cetero etiam ex natura rei non est necessarius ordo inter alia objecta credibilia inter materialia: singula enim sic sunt revelata, ut independentes ab aliis potuissent revelari: is exceptis, quae velut essentialiter in ipsis includuntur; prout v.g. in revelata processione Spiritus sancti à Patre & Filio includitur ipsa existentia Patris & Filii. Proprium itaque est objecto formali seu motivo, quod necessario supponatur praecognitum objecto materiali. Ideoque dixi signanter inter objecta merè materialia: sunt enim duo objecta materialia, quae simul sunt formalia aut quasi formalia, nempe Deum esse veracem, & ipsum hoc vel illud quod credimus revelasse: quae necessario praecognosci debent ante objectum materiale vi illorum creditum; ut pote quod credimus permoti ex hoc quod sit revelatum à Deo, qui nec falli nec fallere potest: ab his autem moveri non possumus, nisi quatenus cognitis.

Inter objecta fidei an vel qualis ordo.

Petes, an omnia objecta fidei aequaliter ad eam pertineant? Resp. eatenus omnia aequaliter ad fidem pertinere, quatenus saltem implicite aequè firmiter credenda sunt; atque adeo etiam explicitè, quando sciuntur esse à Deo revelata, aut sufficienter tamquam à Deo revelata nobis proponuntur; ita ut omnis dubitans, an res aliqua sit vera, quantumvis minima videatur, quam scit à Deo revelatam, aut aperte in Scripturis contineri, aut ab Ecclesia ut talem Fidelibus credendam proponi, verè sit haereticus, non minus quam si de alia re maximi momenti dubitaret: quia implicite negat Deum esse infinite veracem. Alia tamen ratione quaedam minus principaliter ad fidem pertinent, quatenus non tenemur omnes articulos seu propositiones fidei aequaliter cognoscere, & consequenter nec aequaliter explicitè credere, ut infra ostendemus.

10. An omnia aequaliter ad fidem pertineant.

QUESTIO III.

De Objecto formali, ultimâque Resolutione fidei.

NONNULLI referuntur existimasse, fidem ultimò resolvi in supremum Dei dominium, allegantes illud Apostoli 2. Cor. *C 2 10. In*

11. Varia de objecto formali sententiae.

sentia refu-
tantur.

10. In captivitate redigentes omnem intelle-
ctum in obsequium Christi. Sed hæc Opinio
velut omni fundamento destituta commu-
niter & merito rejicitur, supremum enim
dominium nil confert ad elicendum actum
fidei per modum objecti seu motivi; etsi
ipsum sit radix seu titulus, ex quo oritur,
Deum nobis posse imperare actum fidei,
uti alios actus præceptos. Apostolus autem
solum insinuat nos ob divinam auctoritatem
oportere postponere rationes humanas, &
adherere mysteriis fidei, voluntate sese sub-
mittente, & intellectui imperante, ut mo-
tiva credibilitatis fidei attendat, & assen-
sum præstet.

Quidam Alii (inter quos refertur Au-
reolus apud Capreolam 3. d. 24.) fidem dixe-
runt resolvi ultimò in ipsam Deitatem. Nã
divina veritas, quæ resolvitur primò in
infinitam Dei sapientiam & bonitatem,
tandem in ipsam Deitatem (uti omne attri-
butum divinum) resolvitur. Verùm hæc
quoque Opinio communiter rejicitur: etsi
enim veritas resolvatur in Deitatem tã-
quam ultimam rationem essendi, resolutione
velut metaphysicã, & quoad notitiã scienti-
ficam, non tamen tamquam in formalem
rationem credendi, quæ potius sistit in ipsa
veracitate, fide non attendente, unde ipsa
Deo competat. Quemadmodum formalissi-
mè resolvitur visio objecti in hoc, quòd sit
coloratum, tamquam in causam formalem
extrinsecam; etsi ulterius quærenti, cur sit
coloratum, respondeatur, quia componitur
ex qualitatibus primis, ex quibus resultat
similis color. Itaque aliud est Deitatem esse
causam, cur Deus sit summè verax: aliud,
ipsam esse rationem formalem cur creda-
mus: hæc enim est ipsa veritas, essetque,
etsi ipsa non oriretur ex Deitate.

Aliqui dixerunt fidem resolvi ultimè
in auctoritate Ecclesiæ. Quod an & qua ra-
tione verum sit, explicatã non à doctrinã
videbitur. Aliqui denique existimasse re-
feruntur, quòd ultima resolutio fidei stet
penes ipsum fidei lumen infulum. Quod
num. 19. refutabitur.

12.
Communis
& vera sen-
sentia pro
objecto for-
mali statuit
primam ve-
ritatem in
revelandã.

Itaque communis & vera doctrina est
fidem nostram pro objecto formali quo, sive
motivo, in quod proinde ultimè resolvi-
tur, habere primam & infallibilem veraci-
tatem Dei, seu veritatem in revelando, adeò
ut si quæratür formalis ultimata ratio, cur
Catholicus hoc vel istud credat, sit, quia pri-
ma Veritas id revelavit. Quam doctrinam
tradit Scotus variis locis apud Smysing pro-
om. 9. 2. num. 64. Franciscum Castillo disp. 1.
q. 3. num. 47.

Probatür
variè.

Probatür I. Quia fides nostra nititur te-
stimonio Dei; testimonii verò auctoritas
resolvitur in veritatem testis, quæ ipsa
proinde est motivum. Assumptum mani-
festè patet ex Scripturis, afferentibus nos
mysteria fidei credere tamquam dicta Dei,
Math. 16. Caro & sanguis non revelavit tibi,

sed Pater meus. Joan. 1. Unigenitus, qui est in
sinu Patris, ipse enarravit. 1. Joan. 5. Spiritus
est, qui testificatur, quoniam Christus est ve-
rius &c. qui non credit Filio, mendacem facit
eum (scilicet Deum) quia non credit in te-
stimonium, quod testificatus est Deus de Filio
suo. Ad Galat. 1. Neque enim ego ab homine
accepi illud, sed per revelationem Jesu Chri-
sti. Et pluribus aliis locis.

Probatür II. Quia in omni fide assenti-
mur propositioni ob auctoritatem assentientis:
ergo per fidem divinam assentimus propo-
sitioni ob auctoritatem seu veritatem divi-
nam.

Probatür III. Quia illud est obj. & cum
motivum fidei divinæ, à quo ipsa sumit
suam infallibilitatem, per quam nimirum
distinguitur à fide humana. Infallibilitatem
autem sumit à Deo sub ratione primæ ve-
ritatis, in dicendo.

Accipitur autem prima veritas in dicen-
do seu veritas Dei, ut sit idem, quod divi-
na auctoritas; adeoque includit non solum
voluntatem non mentiendi, seu impotentiam
ad fallendum activè, sed etiam impotentiam
grandi, seu deceptionis passivæ. In quo di-
stinguitur à veracitate humana, quæ consi-
stet in hoc, quòd homo loquatur, prout pu-
tat, seu quòd non mentiatur: etsi contingat
ipsum defectu scientiæ falli seu errare.
Ideoque non firmiter credimus homini lo-
quenti, etiamsi firmiter esset nobis persuasã
ejus veritas: eò quòd non constet ipsum
inscienter falli. Itaque divina veritas seu
auctoritas fundans fidem nostram summam
infallibilitatem completitur infinitam Dei
sapientiam, quæ falli non potest, ejusdem-
que bonitatem, quæ fallere nequit. Atque
ita interroganti, cur credam Deo, formalis-
simè & præcisè respondeo, quia Deus hoc
mihi revelans nec potest falli, quia summè
sapiens, nec fallere, quia summè bonus.

Dices I. Si fides Theologica innitur
divinæ veritati tamquam motivo, multi
simplices fideles non credent fide divinã:
plerique enim ex illis non credunt præcisè
ob Dei revelantis auctoritatem, sed quia
Pastor, Parentes, aut Ecclesiã ei dicunt ita
esse. Resp. In simplicioribus illis subinde so-
lius fidei humanæ actus reperiri; qui pro-
inde instruendi sunt, ut credant ob aucto-
ritatem Dei. Plerumque tamen creditur fide
divinã, etsi enim multi non cogitent expli-
citè de divina revelatione, & auctoritate; in
eam tamen confusè feruntur, dum v. g. cre-
dunt ob Ecclesiæ auctoritatem, eò quòd in
ea apprehendant aliquid divini; aut quan-
do credunt sibi aliquid à Pastore vel Pa-
rente dictum, non quomodocumque ut ve-
rum, sed ut verum divinum sive à Deo re-
volutum. Quòd autem sæpè non videantur
cogitare de divina revelatione, dum cre-
dunt, sit propter consuetudinem & facilita-
tem in credendo; ita ut non reflectant se ad
credendum moveri auctoritate divinã.

Dices

13.
In quo pri-
ma Veritas
constituitur,
decloratur.

14.
An simpli-
ciores ab eã
moveantur.

15. Dices II. Sicut pro ratione aliquid credendi assignatur, quod prima veritas id revelaverit, sic etiam assignari potest pro ratione, quod Ecclesia istud declarat seu tradat: immo si quaratur à Catholicis, cur credat seu sciat primam veritatem articulos fidei Christianae revelasse, hic tandem recurret ad Ecclesiae illos proponentis auctoritatem, in quam proinde stare videtur ultima fidei resolutio.

Vno modo Ecclesia spectata à testimonium est ratio cognita revelationis.

Resp. Ecclesiam dupliciter posse considerari. Primò, quatenus infallibilis habet Spiritus sancti assistentiam in iis, quae Fidelibus credenda proponit. Et eatenus substat auctoritati divinae, eamque participat, mediante revelatione, quae Deus revelavit huiusmodi infallibilem assistentiam, quae ipsa nimirum est una ex revelatis. Estq; apud Catholicos hanc infallibilitatem admittentes sufficientissima ratio cognita revelationis circa reliquos articulos, quod nimirum Ecclesia, quae infallibili directione sancti Spiritus gubernatur, eos tamquam revelatos proponat. Non est autem proprium motivum credendi, nisi auctoritas divina, cui Ecclesia sic considerata substat. Unde si quaratur, cur hoc ipsum de Ecclesiae infallibilitate credamus, ad primam veritatem revelantem est recurrendum. Si ulterius quaratur, cur credamus, seu unde sciamus Deum id ipsum revelasse; non restat alia ratio à priori, sed ad motiva credibilitatis recurrendum est, ut mox præbit.

16. Item de ipso secundo modo considerata amplius declaratur.

Secundò potest considerari Ecclesia quatenus est quaedam Congregatio hominum variis notis (de quibus infra) præfulgens. Et eatenus ejus auctoritas, utpote non divina, sed humana, nequit esse propria ratio seu motivum, in quo veluti cardine fides nostra supernaturalis suspenditur, seu in quod ipsa resolvatur: quae proinde in ipsam revelantis Dei auctoritatem supremam resolvitur, sic ut præcisè ratio velut à priori, cur singulis articulis credamus, sit, quia prima veritas eos revelavit, neque alia prior seu ulterior ratio assignari possit. Ad Ecclesiae tamen auctoritatem recurritur, veluti ad rationem quamdam à posteriori, & quoad nos, ostendentem seu proponentem & applicantem nobis revelationem Dei; quae per Ecclesiam sic nobis innotescit, ut prudenter fide Deo dignam adhibeamus, immo temerarie & stulte assensum præbere detrectemus: idq; si Ecclesia revelationem proponat de suamet infallibilitate, sive de aliis rebus. Cum enim singulis non fiant novae revelationes, hinc sicut revelatio per Christum & Apostolos facta innotuit & credibilis facta fuit Fidelibus prædicationem audientibus & signa palpantibus; sic hæc ipsa revelatio nobis innotescit per propositionem Ecclesiae tot fulgidis notis insignita. Et sicut innotescere debuit primis fidelibus seu immediate revelationem accipientibus, tum quod esset à Deo, tum sensus clarus ejusdem, ut crederet sine fluctua-

Quæ ratio non propositio Ecclesiae sit necessaria.

tionem, & ad id obligarentur: sic ad nos eadè revelatio propaganda erat similibus notis, quae facerent evidentiam credibilitatis, seu rem tam credibilem, ut sine imprudentia quis renuntiet omnibus argumentis oppositum suadetibus, ac firmissimam Deoque dignam fide se subiciat primae veritati revelanti. Unde August. l. contra Epist. Fundam. c. 5. rectissime dixit: *Ego verò Evangelio non crederem, nisi me Catholica Ecclesia commoveret auctoritas.* Et infra: *Cui Libro (Actuum Apostolorum) necesse est me credere, si credo Evangelio, quoniam utramque Scripturam simul. & mihi Catholica commendat auctoritas.* Revelatio nempe primae veritatis, in se quidem irrefragabilis, non per quemvis eam vendentem irrefragabiliter innotescit; sed per Ecclesiam, quae tot fulgentibus notis insignita facit evidenter credibile, quidquid tamquam revelatum proponit, sive de se ipsa, sive de aliqua alia re. Sicut Apostolis, res sua prædicatione & signis credibiles facientibus, pari firmitate erat credendum, sive de se, sive de alio quidpiam testificarentur: v. g. sive Paulus trad. *Timoth. 2.* de se diceret: *In quo positus sum ego prædicator & Apostolus & Doctor Gentium;* & Joannes de se cap. ult. *Scimus, quia verum est testimonium ejus, sive Christi v. g. mortem, divinitatem &c. uterque prædicaret.*

17. Defectus omnium Hereticorum hac in parte.

E contra Hæreticis deficit signa huiusmodi credibilitatis, sive dum se Apostolos, Reformatores &c. prædicant, sive dum alios suarum sectarum articulos proferunt. Unde in omnes quadrat dictum illud Augustini contra Marcianos *lib. de util. credendi c. 14.* *Vos autem & tam pauci, & tam turbulenti, & tam novi, nemini dubium est, quin nihil dignum auctoritate præferatis.* Ad eò ut nequidè vera aliqua suis erroribus immixta prædicantibus, utpote signis authenticis credibilitatis carentibus, divina sit fides adhibenda, juxta Augustinum supra: nam Christum *fuisse aut esse non putarem, si abs te mihi hoc commendaretur, esse credendum;* ut ibi præmittit.

18. Qualiter in resolutione fidei videtur circulus.

Ex his patet, quomodo non committatur circulus in resolutione fidei: nam dum pro ratione credendi assignatur prima veritas revelans, datur ratio à priori velut immediata & prima, in quam etiam resolvitur ipsa Ecclesiae infallibilitas quatenus fidei credita. Dum autè recurritur ad auctoritatem & testimonium Ecclesiae, assignatur ratio à posteriori, & quoad nos, cognita revelationis, quia videlicet mediante propositione Ecclesiae tot notis præfulgidæ cognovimus per lumen fidei sermonem istum esse Dei, & ut talem recipiendum. Sicut pro ratione hujus propositionis, Homo est animal rationale, datur, quod sit primò vera & habens immediatam terminorum connexionem. Si verò ratio quaratur, unde hoc ipsum sciat, non aliud dici potest, quam quod mediante instructione Magistrum per lumen naturale intellectus id tandem percipierit.

Itaque existentia revelationis fit credibilis per notas Ecclesiæ. quod quidem iudicium evidentis credibilitatis est naturale. Eo tamen prævio, fides firmiter fertur in rem creditam tamquam objectum materiale, & primam Veritatem revelantem tamquam objectum formale, adeoque etiam respicit ipsam veracitatem & revelationem Dei.

19.
Non posse
pro ratione
credendi
status lu-
men fidei,
declinatur.

Dices III. Ratio ultimata cur credamus, & quidem tantâ firmitate, videtur referenda in lumen fidei infusum, per quod Deus testetur credenti, rem ita se habere; utpote cui sine illo non crederemus. Ita referuntur quidam sentire. Resp. Neg. Aff. Nam habitus seu lumen fidei efficit quidem actum fidei divinæ, non tamen ad illum objectivè movet, adeoque se tenet potius ex parte potentie, quam objecti. formale siquidem objectum alicujus assensus non movet ad illum, nisi mediâ sui cognitione. Sic autem movet sola prima Veritas revelans seu divina auctoritas, etiam adjuvante instar causæ efficientis lumine fidei, id est habitu ipso, vel actuali auxilio suppleto defectum habitus, ad credendum firmitate Deo dignâ, ea quæ per Ecclesiam seu signa certa credibilitatis proponuntur.

QUÆSTIO IV.

An vel Qualiter ad Objectum formale Fidei spectet Revelatio?

20.
Certum est
revelatio-
nem quo-
dammodo se
tenere ex
parte objecti
formalis.

EX Scripturis & communi consensu constat testimonium seu revelationem Dei concurrere ex parte objecti ad eliciendum fidei actum, utpote per quem credimus mysteria, quia prima Veritas illa revelavit. Unde quadam ratione tenet se ex parte objecti formalis motivi, quatenus objectivè cognita determinat intellectum ad præbendum assensum. Immo varii Recentiores post Valentia, Suarez, Vasquez, Lorca, Pyrronianum, Comick disp. 9. dub. 4. existimant etiam ipsam revelationem propriè esse pariale objectum formale motivum fidei. Et quidem plerique non distinguunt inter revelationem activam & passivam; quin potius de utraque loquuntur: etiam Nonnulli ita sentiant de sola revelatione activa, Nonnulli de sola passiva. Pro quorum terminorum intellectu.

Cujus an sit
proprie
pars, dispu-
satur.

21.
Revelatio
activa quid.

Contingit
varius mo-
dis.

Adverte revelationem seu locutionem divinam esse positionem signi factam à Deo eo fine, ut aliquam rem & consequenter conceptum suum de eadem re manifestet cui loquitur, juxta capacitatem audientis. diciturque hæc revelatio activa. Quæ cum diversimodè fieri possit, multiplex distingui potest revelatio. Vel enim fit immediate à Deo, vel mediâ tantibus Angelis personam Dei representantibus, ejusve nomine loquentibus, prout facta est Prophetis: vel fit mediâ tantibus per ipsos homines nomine

Dei loquentes aliis hominibus, prout Prophetæ & Apostoli cæteri que sancti Dei homines Spiritu sancto inspirante nobis locuti sunt. Variis item signis Deus uti potest ad manifestationem mysteriorum, scilicet verbis, qualiter locutus est nobis in filio, & per filium, scriptis prout loquitur nobis in Scripturis; infusione iudicii certi de mysterio tamquam à Deo loquente procedentis, aliisque signis, prout multifariam, multisque modis olim Deus locutus est Patribus in Prophetis.

Potest etiam manifestatio fieri, sive Ecclesiæ, sive privatæ personæ: ista solet dici publica, quæ est consequenter regula communis fidei; hæc privata, quæ interdum particularibus Sanctis, v.g. Birgittæ, contigit. Denique revelatio alia est omnino expressa seu explicita; alia implicita, quæ scilicet in priori contingitur; uti v. g. particularis, in universalis.

Alia est publica, alia privata.

Alia explicita, alia implicita.

Revelationi activæ (quæ propriè dicta) respondet passiva, quæ est auditio seu perceptio revelationis activæ, seu rei tamquam revelatæ. Activa necit Primam Veritatem seu divinam auctoritatem materiæ credibili, passiva verò applicat intellectui credentis materiam credibilem ut substantem primæ Veritati revelanti: ideoque etiam applicat intellectui ipsam primam Veritatem & revelationem activam. His notatis.

Revelatio passiva quid.

Dico I. Revelatio divina non ingreditur motivum fidei, sed se habet tamquam conditio uniens seu applicans motivum articulo revelato, aut intellectui credentis. Ita Smising Proem. q. 2. n. 60. & seqq. Franciscus Castillo d. 1. q. 3. n. 56. & seqq. & plures alii. Estque in scholis nostris hic modus loquendi receptor. dico modum loquendi: de hoc enim potius quam de re videri potest esse controversia.

22.
Revelatio est conditio applicatio motivi ad dei.

Ratio Conclusionis est: tum quia testimonium vel dictio præcisè sumpta, seu ratio sui, nil habet, quod moveat ad assensum, vel fidem mereatur, sed totum habet ex ratione seu auctoritate dicentis: ob quod tanta est differentia inter dictum idem à plerumque homine, angelo, Deo ipsum ergo testimonium est mera conditio objectiva, sive applicatio objecti motivi ad materiam creditam & potentiam intellectivam, nec nisi quatenus informatur objecto motivo movet ad assensum, sic ut totum quod propriè & ratione sui movet, sit dicentis auctoritas. Tum quia illud est objectum motivum fidei, in quod ipsa adæquate resolvitur in ratione infallibilis; sic autem resolvitur in ipsam Dei auctoritatem, vi cuius fit tam revelationem, quam rem revelatam esse infallibilem. Tum quia ex nullo capite constat amplius esse tribuendum revelationi, quam quod sit conditio applicativa motivi; applicatio autem non habet rationem motivi; prout cognitio bonitatis, quæ est ejusdem applicatio, non est motivum voluntatis.